

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. šte. 258 - Cena 4. lire

TRST, sredo 3. aprila, 1946

Uredništvo in uprava, Piazza Goldoni št. 1 - I.
Tel. št. 93806 93807, 93808. Rokopisi se ne vračajo

Nadaljujmo po dosedanj pot in družni nas naj simbol rdeče zvezde, simbol bratstva narodov vseh kontinentov. Naj nas poveže volja, da napravimo iz tega našega mesta in s te naše zemlje pokrajino, kjer bo lahko procvetala trgovina, kjer bodo lahko delale naše tovarne, kjer se bo lahko v popolni svobodi razvijala slovenska in italijanska kultura, kjer bodo imeli naši ljudje možnost življenja v delu in miru, da bodo tako lahko pripomogli k zmagi idej napredka in pravice.

JAKSETICH

Za Jugoslavijo - za našo srečno bodočnost

so manifestirale včeraj ponovno - še mogočnejše tržaške demokratične množice in obsodile vse fašistične provokacije, fašistični teror, zločinsko pretepanje antifašističnih borcev po zaporih in vsako oviranje svobodnega izražanja volje za priključitev Jugoslaviji

V času, ko novi fašizem in njegovi ideologi s Churchillom in drugimi vojnimi junaki na čelu, izsiljuje nove vojne, ko skušajo naravno enotnost zmagovalcev nad poraženim fašizmom, oropati narode vsega sveta njihove s krivjo priborjene demokracije in jim znova naprti fašistični jarem, se vsa napredna ljudstva dvigajo v obrambo svojih življenjskih interesov in nadaljujejo svoj boj.

Demokratične množice so na braniku svoje svobode v Grčiji, kjer je navzočnost tuje vojske zavira demokratičen razvoj. Na braniku svoje svobode so demokratične množice v Španiji, kjer se danes ječe pod fašističnim režimom. Enako so množice na braniku svoje svobode v Indoneziji in Egiptu. Na braniku svojih s krivjo priborjenih demokratičnih svobod je danes tržaško prebivalstvo in prebivalstvo cone A.

Trst! Ta beseda je v zadnjih dneh bila tisočkrat izgovorjena akoni radijske zvočnice, tisočkrat napisana v vseh svetovnih časopisih. Ne zmanj! Kaj se danes dogaja v Trstu, danes, enajst mesecev po krvavi boju, enajst mesecev po zmagi demokratičnega ljudstva Trsta in pokrajine nad fašizmom?

Fašistične provokacije, fašistični teror, zločinsko pretepanje antifašističnih borcev po zaporih - vse to svobodno, brez ovir, nasprotno, s podporo odgovornih činiteljev.

Tu se teptajo in gazijo na najokrutnejši, barbarski način demokratične pravice ljudstva, ki se je v tej vojni borilo na strani zaveznikov in ne proti njim. To je danes v Trstu in coni A usoda demokratičnega ljudstva.

To so dovolj, preveč tehtni razlogi za to, da je danes demokratično prebivalstvo Trsta in cone A upravičeno in dolžno voditi svoj boj v obrambo demokracije in s tem v obrambo svojih življenjskih interesov, v obrambo samega sebe.

Manifestacije po tržaških ulicah... Stotisoč, dvestotisoč... dan za danem vzklikanje Jugoslaviji, Titu, demokraciji, svobodi... Demokratični svet se divi odločnosti našega ljudstva, ki bo, to naj vedo njegovi fašistični sovražniki in s tem naj računajo demokratične množice vsega sveta, v svojem boju odločno do končne zmage, do združitve z Jugoslavijo, države resnične ljudske demokracije, kakršno si žele tržaške množice.

In včerajšnja manifestacija je za vse to novo potrdilo. Novih stotisoč včeraj na tržaških ulicah in na trgu Unità je bilo ponoven izraz take odločnosti in enotnosti italijanskih in slovenskih množic.

V zgodnjih popoldanskih urah so se pričeli zgrinjati iz vseh delov mesta proti trgu Unità množice tržaškega prebivalstva s svojimi zastavami in godbami.

Prostran trg se je polnil in preden so nastopili najavljeni govorniki tov. Jaksetich in Regent, je bil ves trg nabito poln antifašističnih množic. Stotine zastav s rdečimi zvezdami, modra oblačila delavcev, vse se je mešalo in se zlivalo v vzklikanje, petjem in godbami v valjujočo množico, ki se umirala šele, ko je bil po zvočniku napovedan prvi govornik. Medtem se je na trgu Borsazbrala skupina fašističnih provokatorjev, ki je s blaznim žvižganjem skozi zvočnike skušala motiti in udušiti govor tov. Jakseticha. To je trajalo vse dotle, dokler ni odločen nastop skupine garibaldincev in garibaldin napotil civilne policiste, da so fašistične razgrajne porinili nazaj proti Corsu. Medtem je tov. Jaksetich nadaljeval svoj govor, ki je bil vsak hip prekinjen z burimi odobravanji, vzklikanjem in skandiranjem Jugoslavija - Tito.

Ves čas pa se prihajale na trg nove in nove množice iz vseh strani z novimi zastavami, z novimi godbami, z novo pesmijo. Ob morju je prikorakala na trg iz smeri tovarnega pristanišča, ki je nosila na čelu tablo z napisom ILVA. Bila je to povorka delavcev iz tržaških livarn. Burno pozdravljanje novih manifestantov je za hip zadušilo besede tov. Jakseticha, toda kmalu nato je vsa množica skupno z novimi množicami pritrjevala njegovim izjavam.

in stranke, svojo voljo, da bomo ostali vedno solidni proti kakršnemu koli izsiljevanju, proti kakršni koli spietkam, da bomo ostali solidni na življenjske in smrti, da nobena sila ne bo v vojo mogla strelati razbiti naše enotnosti. Lahko trdimo, da je vse naše delo usmerjeno zgolj v združitvi in bratstvu, da bi tem bolj ojačili vezi med mestom in deželo, da bi stvorili en sam trden blok delavca tovarne in delavca polja in uradov, en sam blok Italijanov in Slovencev. To je potreba, katera se je zakoreninila globoko v zavest

ljudski množici. Nadaljujmo po tej poti in družni nas naj simbol rdeče zvezde, simbol bratstva narodov vseh kontinentov, poveže naj nas volja, da napravimo iz tega našega mesta in iz te naše zemlje pokrajino, kjer bo mogla cveteti trgovina, kjer bodo mogli delati naše tovarne, kjer se bosta mogli v popolni svobodi razvijati slovenska in italijanska kultura, kjer bodo imeli naši ljudje možnost življenja v delu in miru, da lahko prispevajo k zmagi idej napredka in pravice.

Potem je govoril tov. Regent.

mi smo se borili in se bomo borili proti vojni. Ves štiriletni boj ni nič drugega za nas kot boj proti vsaki vojni in s tem bomo nadaljevali. Nikče bolj kakor ljudstvo nima potrebe po miru in če kdo iz srca govori, da hoče mir, je to ljudstvo, kajti na svetu ni niti en sam narod, ki bi se hotel klati med seboj, ki bi hotel preživeti svojo kri zato, da bi zaslužil druge narode. Drugi sloji so, ki imajo take interese, ki podpirajo sovraštvo med narodi. Tovarisi, s tem, da se bomo proti fašizmu, se moramo nadalje boriti tudi za bratstvo med narodi, posebno se tu pri nas med slovenskim in italijanskim narodom, ki živi v teh krajih (tako je!). Dovolj je bilo sovraštva med narodi. Dovolj je bilo prelite krvi. Potrebno je, da se trije narodi, ki živijo tu, združijo v eno veliko družino, enaki med enakimi, ki bodo v miru živeli svoje življenje.

Zato, da uresničimo bratstvo med nami, zato se moramo boriti za enakopravnost narodov, zato se moramo boriti za oblast v ljudskih rokah, (hočemo ljudsko oblast!) kjer se ljudstvo udeleži v največji meri uprave svojih lastnih del. Boriti se moramo proti podpiranju sovražstva med narodi. Boriti se zato, da bodo tu pri nas zavladale resnično demokratične razmere, ne zato, da bi zastopniki policijskih oblasti nastopili proti ljudstvu tako, kot v zadnjih dneh, ne zato, da bi policija vdrla v prostore naših organizacij, da bi pretepli naše ljudi in jih silili do gladovne stike v zaporih, ampak zato, da se z nami ravna kot s svobodnimi, v svobodni deželi

živeti ljudmi. Pokazali smo nešteto, da se prebivalstvo Julijske krajine v resnici med seboj ne sovraži, poslednji momenti so jasno dokazali, da so Italijani tesno povezani s Slovenci, da so italijanski in slovenski kraji med seboj povezani, da so med seboj povezani in da gravitirajo drug k drugemu gospodarsko, jezikovno in kulturno, da kraji, kjer živi dva dva naroda, ne morejo živeti eden brez drugega in da bi bil v resnici zločin, če bi hoteli našo Julijsko krajino razdeliti in ločiti naša mesta od zaledja, naše zaledje od njegovih mest. Naša mesta so združena s zaledjem in naše zaledje je združeno s mesti. Mi se bomo borili še naprej, da ostane ta celota je naprej združena v eni sami ljudski državi - Jugoslaviji.

Poleg t. g. kar je povedal tov. Jaksetich, vstrajajmo še naprej v boju, vstrajajmo v demokratičnem gibanju, vstrajajmo, ne da bi se pustili izsiljati, brez izjava, katerih mi ne prirežemo. Mi, tovarisi, med vami nikdar nismo širili sovraštva, vabili smo vas samo v boj proti fašizmu, ki so pokvarili naše življenje, ki so povzročili tako ogromno razdejavanje v svetu in tudi po vsej naši pokrajini. S tem bojem nadaljujmo, da se je bolj združimo delavci iz tovarne s delavci na polju, s delavci v uradih, da se je bolj združijo Slovenci in Italijani, da utrdimo naše bratstvo! Smrt fašizmu!

Po končanih govorih je bila prebrana protestna resolucija Zvezniški vojaški upravi v zvezi s trpinčenjem zaprtih, nedolžnih antifašistov in ševline pozdravne brzojavke Združenim narodom, Trumanu, Atleeju, Stalinu in Gulinu, zaprtim antifašistom v Coroneju, Svetovni organizaciji Rdečega križa v Zenevi in maršalu Titu, ki jo je vsa stotisočgla množica pozdravila z burnim navdušenjem in ploskanjem ter dolgotrajnim skandiranjem Tito, Tito.

Potem se je vsa množica uvrstila v povorko in z vrsto tržaških garibaldincev na čelu krenila kot množična lavina po Corsu preko trga Goldoni, Garibaldi, po ulici Pascoli, Rossetti in Rimondo mimo Coroneja. Tu se je vsa množica za hip ustavila, da je oddala svojim zaprtim tovarišem, svojim enakim, doslednim borcem za isto stvar, pozdrav, pozdrav demokratičnih množic, ki prav tokrat s svojo mogočno manifestacijo obojajo tako podlo roganje demokraciji, priborjeni s krivjo, ki obojajo tako fašistično ravnanje z ljudmi, ki mirno izražajo svojo voljo za priključitev Jugoslaviji. Desettisoč peti se je dvignilo proti zamreženim oknom zloglasnega Coroneja in iz desetisoč grl je zadonela mogočna delavska himna. In v odgovor je iz zamreženih oken prihajal sicer tih, toda odločen Tito, Tito, Jugoslavija, Jugoslavija.

Tudi v zaporih, za zamreženimi okni, jim s fašističnimi metodami ne bodo omajali njihove volje. Ne bodo!

Povorka je nato po ulici Nizza krenila skozi ulico Carducci, po ulici Ovega mimo poslopja, kjer so SS-ovci obesili 52 njihovih soborcev, naprej k obali pred hotele, kjer se zadržuje Medzavezniška razmejvena komisija. Ker pa se je medtem zvedelo, da je bila komisija na povratku v Trst zadržana v Devinu, so se množice na poziv po mikrofoni s pesmijo razšle na svoje domove.

To je bil zmagovalen zaključek manifestacije proti naprednim tržaškim množic, ki se, v vesti si te moči, niso pustile motiti od fašističnih skupin, ki so na raznih oglih z žvižganjem dajale tolažbo same sebi.

Utrujmo blok mesta in dežele - blok Slovencev in Italijanov

Govor tov. Jakseticha

Govornik je v začetku govora poudaril, da se je ljudska množica zbrala na tem mestu (trg Unità), kjer so včasih stali, ki zdaj križajo in žvižgajo na Corsu, vzklikali in ploskali duševno. Nujno je - je dejal - da se postavimo proti reakciji, ki se je v zadnjih dneh razkrinjala kot nov fašizem. Prišli smo do žalostnega dogajanja, da oblast, ki bi morala varovati rid, deluje pristransko in proti demokratičnim silam. To se kaže predvsem v policijski, ki ne upošteva potreb, ker so v njej kompromitirani fašistični elementi in taki, ki so prej z orožjem služili Nemcem. Zaradi tega seveda ne more biti demokratična policija v službi ljudstva, ampak le v popolnem nasprotju s ljudskimi interesi. Govornik je nato naštel primere umorov po agentih civilne policije ter končno vandalske preiskave, kot ona v ulici Caprin, ki je protifašistična, ker se je izvršila brez pismenega naloga in v nenavzočnosti odgovornih predstavnikov prosvetnega kroga.

Govornik je v začetku govora poudaril, da se je ljudska množica zbrala na tem mestu (trg Unità), kjer so včasih stali, ki zdaj križajo in žvižgajo na Corsu, vzklikali in ploskali duševno. Nujno je - je dejal - da se postavimo proti reakciji, ki se je v zadnjih dneh razkrinjala kot nov fašizem. Prišli smo do žalostnega dogajanja, da oblast, ki bi morala varovati rid, deluje pristransko in proti demokratičnim silam. To se kaže predvsem v policijski, ki ne upošteva potreb, ker so v njej kompromitirani fašistični elementi in taki, ki so prej z orožjem služili Nemcem. Zaradi tega seveda ne more biti demokratična policija v službi ljudstva, ampak le v popolnem nasprotju s ljudskimi interesi. Govornik je nato naštel primere umorov po agentih civilne policije ter končno vandalske preiskave, kot ona v ulici Caprin, ki je protifašistična, ker se je izvršila brez pismenega naloga in v nenavzočnosti odgovornih predstavnikov prosvetnega kroga.

Z nami so napredne sile vsega sveta

Govornik se je nato dotaknil mednarodnega položaja, kjer najdemo zaslonbo v naprednih silah vsega sveta. Zal pa ugotavlja, da je to, kar se dogaja v Trstu, v Nemčiji in nekaterih drugih državah preveč dobrohotnosti napram fašizmu, kar vzbuja strah, da so reakcionarne sile, ki ne morejo prenašati, da bi ljudstvo bilo dokončno premalo nazaj, se na delu.

Nato je omenil tov. Jaksetich govor maršala Tita (dolgi aplavzi in vzkliki). Pričel je jugoslovanske napore za vzdrževanje miru po vsem svetu, kar nam daje zaupanje, da imamo v našem sosedstvu vojsko, ki je izključno v službi mednarodnega miru. Omenil je potem tudi Titove besede, da se druge sile ne obnašajo enako, omenil je, da aeroplani in naši neposredni bližnji križajo mejo, ter se pridružil protestu, da se v teh krajih, kjer je položaj tako težavni, ne bi smeli rušiti domači mednarodni mir.

G. Bevin naj pri nas svoje besede izvede v dejanja

Nato je tov. Jaksetich prešel na govor britanskega zunanjega ministra Bevinja, ki je dejal, da se ne sme izjavljati politika nastila napram majhnim narodom in da tudi ni dopustno pretiravanje vojaške okupacijske politike in izvajanje pritiska napram majhnim narodom, da bi na ta način dobili prednost. Ako imajo te besede svoj smisel, potem naj govorijo Bevin, ki ima v rokah silo britanskega imperija, odredi svojim silam, naj ne kalijo miru v naši coni. Dopustiti mora, da tukaj italijansko in slovensko ljudstvo v bratstvu in solidarnosti samo odloči o svoji usodi.

V nadaljevanju govora je omenil govornik volitve v Grčiji. Prve vesti nam potrjujejo, da so to protifašistične volitve, izvršene v očiščeni teritoriji. Ni možno, da bi grško ljudstvo, ki je toliko

preteplelo v borbi proti nacizmu, prešlo kar na mah k pristajam pokvarjene grške monarhije. Isti deli volitev so potrjeni po dolgi dobi reakcionarne nastila pod zaščito okupacijskih čet.

Govornik je potem poudaril, da je potrebna svoboda brez vojaške in policijske pritiska, da bi lahko ljudstva svobodno terakto svojo voljo, ki se popolnoma sklada s našim mednarodno demokracijo.

Ustvariti hočemo pokrajino napredka

Tov. Jaksetich je končal s sledečimi besedami: Tako, tovarisi, poudarimo s isto skladnostjo, s katero se kačemo v tem trenutku vsemu svetu, s istim duhom odločnosti med državljani vseh družbenih slojev, ne glede na narodnost

Tovarišu maršalu Titu

Tržaško demokratično ljudstvo, zbrano dne 2. 4. 1946. na mogočni manifestaciji, Vam pošilja pristrane pozdrave. To demokratično ljudstvo vidi v Vas svojega lastnega vodnika in preko Vas pozdravlja junaško Jugoslovansko vojsko, osvoboditeljico Trsta in Julijske krajine. Nadalje Vam zagotavlja, da Vam bo vedno ob strani v naporih za pravično rešitev vprašanja Trsta in Julijske krajine, to je za priključitev te pokrajine FLRJ, za katero je naše ljudstvo v tej borbi toliko žrtvovalo.

Zivela Federativna ljudska republika Jugoslavija!

Zivel maršal Tito!

Zivel Trst, sedma Federalna ljudska republika v Jugoslaviji!

Združimo se še bolj - za srečnejšo bodočnost

Govor tov. Regenta Ivana

Tovariši! Tov. Jaksetich je povedal, da moramo ostati združeni Slovenci, Italijani in Hrvači, delavci mest in delavci vasei, zato da bomo lahko laže nadaljevali naš boj proti fašizmu, naš boj za svobodno, katero smo si v dolgoletni borbi in s velikimi žrtvami resnično zaslužili (vzkliki tako je!). Predvsem

Prvi uspehi ljudske solidarnosti

Manifestacije solidarnosti našega ljudstva z zaprtimi antifašisti in vtihi javnega mnenja ob vseh o nečloveškem ravnanju z antifašističnimi jetniki v Trstu, so morali nujno vsaj v neki meri učinkovati tudi na one, ki so bili doselej gluhi za prižboje v tem smislu. Tako je dal tudi ravnatelj tukajšnjih zaporov v imenu ZVU zaprtim tovarišem zagotoviti po katerih so odločili, da počenši z včerajšnjim dnevom opoldne zaenkrat prekinje gladovno stavko.

Izjava o preiskavi v kulturnem krožku „Rinaldi“, katero je dal PNOO za Slov. Primorje in Trst

V zvezi s preiskavo, ki jo je izvršila civilna policija s sodelovanjem vojaških oblasti v noči od 28. na 29. marca 1946. v prostorih repatriacijske baze Rdečega križa Jugoslavije v ulici Michelangelo Buonarroti št. 11 in preiskavo izvršeno v noči od 29. na 30. marca 1946. v „Circolo di cultura R. Rinaldi“ v Via Caprin, smatra Pokrajinski narodno osvobodilni odbor za Slov. Primorje in Trst za potrebno ugotoviti naslednje:

1. Obe preiskavi sta bili izvršeni na način, ki v vseh svojih dejanjih spominja na preiskave fašistov in SS-ovcev.

2. Preiskavi sta bili izvršeni v odsotnosti odgovornih organov ustanov obojestransko, ki so lastniki in za najemniki teh prostorov in za prostore odgovorne.

3. Udeleženci in druge osebe, ki so bile ob času preiskave v prostorih, so bile odstranjene, odnočno pod orožjem prisiljene, da preiskavi prisostujejo.

4. Ravnanje organov, ki so vodili preiskavo je bilo po zadržanih očividcev skrajno surovost in brutalno. Medtem, ko so v prvem primeru člani civilne policije odnočno agenti streljali iz revolverja, predstavljajo preiskava v drugem primeru pravi vandali.

Skoda, nastala ob priliki preiskave v C. C. Rinaldi, dalet pritega vsoto 100.000 lir.

Navedena primera se uvrstata po načinu izvedbe v niz protifašističnih pomanjkanj.

Zaradi pomanjkanja prostorov bomo nadaljevali s priborovanjem prostorov o skva. drističnih napadov na naše ljudstvo v prihodnji in naslednji številki našega lista.

turnih zemljah, ter smatrati tudi posledice teh preiskav kot neverodostojne, ker ni nikakega dokaza, da bi ti posledice predstavljali rezultat res objektivnega in nepristranskega poslovanja organov, ki so preiskavo izvršili.

Pokrajinski nar. osvobodilni odbor za Slov. Primorje in Trst.

Manifestacija za Jugoslavijo v Benečiji

Dne 24. marca je izobesilo ljudstvo slovenske in jugoslovanske zastave v večini beneških vasi, tako v Maštrih, Strmic, Matajurju, Trčmanu, Cepetličih, itd. V Trčmanu je zaplapolala slovenska zastava tudi v zvoniku. Nato pa so prišli italijanski vojski iz postojanke Cepetličke z nasajenimi bajoneti, kot so šli v času fašizma nad svobodoljubne ljudi, in s terorjem prisilili, da so snemali zastave.

Policija razganja manifestante na manifestaciji dne 1. aprila 1946. na trgu Unità

A. M. G. in Trst

Prinajmanje članek iz „THE NEW STATESMAN AND NATION“ je izšel 16 februarja 1946.

Ker bo poslana na mesto komisija, da preučuje upravljanje Trsta in Julijske Benečije z namenom, da priporoči način ureditve, je danes čas, da javno mnenje spozna vlogo, ki jo igra A. M. G. v tem delu sveta.

Vašem pregledu o tem je bil priobčen v „Manchester Guardian“ s dne 21. decembra. Ta pregled potrjuje mnoge ugotovitve poslanec ob priliki obiska Trsta v novembri. Dovolite mi, da navedem sumarično glavne točke.

Dopisnik A. M. G. pravi, da je poročnik Simon, ameriškanški oficir za loštvo pri A. M. G., odklonil sprejeti slovensko loško č-

tanko, ki jo je dobil iz Jugoslavije.

Ko smo bili v Trstu, so nekateri poslanci iz naše skupine obiskali glavni sedež italijansko-slovenskega osvobodilnega odbora, kjer so jim pokazali italijansko loško čitanko, katera je bila sprejeta od A. M. G. in ona slovensko, ki jo bila zavrnjena.

Jaz sem prebral obe. (Znam nekaj italijansko, ter sem tudi sposoben razumeti slovensko čitanko za prvi razred). Med dvema ni bilo niti za govoriti razlike. Obe sta bili polni nacionalistične propagande. Bilo je popolnoma nepravilno, sprejeti eno ter zavrniti drugo.

Poročevalcu A. M. G. pravi, da Slovencev dr. Srečko Baraga deluje kot tolažnik Simonu, amerikan-

skega A. M. G. oficirja za loštvo. V Trstu so nas poudarili, da je dr. Baraga v službi pri por. Simonu v slovenskem loškem oddelku A. M. G. četa. Velika večina starih slovenskih loških otrok, za loštvo katerih je postavil A. M. G. dr. Barago, so republikanci in odločni podporniki nove Jugoslavije. Mnogi so se borili kot partizani.

Kdo je dr. Baraga? Poročevalcu M. G. potrjuje, kar smo mi poslanci doznali na licu mesta, da je bil dr. Baraga član domobranstva. Domobranci so bili posebna vrsta policije, ki je imela tudi civiliste kot člane in ki je delovala za časa nemške in fašistične zasedbe. Bil so katoliki, kraljeveci in gotovo proti Titu. Dr. Baraga je bil v odnosnosti obojen v Ljubljani kot vojni zločinec.

Na naši poti iz Ljubljane v Trst so pokazali nekaterim našim poslancem vsi, kar trdijo, da je dr. Baraga mučil partizanske somišljenike.

Ali je presenetljivo, da so slovenski stari nerazpoloženi napram A. M. G., ki je postavil takakega moža v službo svojega njikovega otroka? Dopisnik M. G. poroča, da je enajst izmed 11 slovenskih učiteljev, postavljenih od A. M. G., pripadalo bivšim domobrancem. To da misliti, da slovenski časopis „Primorski Dnevnik“ ni daleč od resnice, ko navaja 24. nov., da je vsa vlija zavezniška uprava slovenskih lošt, izbrana po g. Simonu, nacistično-fašistično-domobranci.

Ker niso hoteli gorjo ugotovitev prekinjati, je A. M. G. časopis ustavil. Rad bi se dodal, da informacije, katere smo dobili od našelstva A. M. G. in od 13. armadnega korpusa, potrjujejo to, kar so nam povedale delegacije italijanskih delavcev v Trstu in sicer: da je večina italijanskih delavcev v Trstu skupaj s slovenskimi tovarisi ena misel, sile sprejeti ponudbo Tita, da pridejo v jugoslovansko federacijo kot samostojna upravna enota in so

oalnih, ekonomskih in političnih razlogov, katere so oni preprečevali utemeljiti. Togitvijo je pred kratkim, o priliki svojega govora na italijansko-komunističnem kongresu, potrdil (in obhaloval) to razpoloženje med italijanskimi delavci v Trstu. Ko sem bil v Trstu, sem postal menja in mislil isto kot večina mojih tovarišev odposlancev, da A. M. G. igra karte proti italijanskim zaveznikom.

To dela A. M. G. deloma iz socialnih razlogov - da se zelo malo izrazim, Britanskim in ameriškim oficirjem, ki upravljajo A. M. G. primanjkuje simpatije za razumevanje rdečih in s nezadovoljstvom opazujejo znake socialne revolucije. To delajo tudi iz internacionalnih razlogov, da bi opogumili ljudstvo, da bi se opogumili z Jugoslavijo; saj je nekod v Kajru neki britanski general dejal: „Či si ne želimo sovjetskega pristanišča na Jadranskem morju“.

Umik britanskih čet je želja vsega grškega ljudstva

MALI OGLASI

KNJIGOVODJA, samostojen, z vsa letno prakso, korespondent, v nemščini, išče primerne zaposlitve tudi v coni B. Ponudbe pod **SARNISKA KROČKA** na upr. Priloge skrega Dnevnika.

RADIO APARAT, 5 cevnih, s srebrnimi kratkimi valovi, po ugodni ceni, prodam. De Luca, Trst, via Montecchi 2.

NOVE ŠIVALNE STROJE, prodam po ugodni ceni. Popravila strojev vsakovrstnega tipa. **TRST - VIA DELL'ISTRIA št. 1.**

KROMPIR

živilsko krmo

kg. prodam

I. Cavalli 10

Protest zaradi odloka o razpustu Akcijskega odbora

Vrvar se je moral na izrednem protinsem sodišču zagovarjati odgovorni urednik lista, ki je najbolj ljubili Slovane in ki je s svojimi protijugoslovanskimi nersanostmi: eden najzanimivejših predstavnikov tujkajnega CLN-ovskega tiska. Da je g. Glordano Cossiga blivši SS-ovec, najhij listna nedolžnost spriča- dajo in Senci podrobno opisala, ka- ko jima je v protitelah zakoni- šku kazal SS-ovce legitimizira- ti. Urednik lista »Il Lavoratore« Spada- re je tudi opisal, kako mu je obtoženec pripovedoval o člankih, ki jih je pisal za list »Il Piccolo«.

je bila v Trstu že dolgo javna
dnost in javni škandal, ker je tak
človek lahko predstavljal še danes
vidno vlogo v tujakstvu in
javnem življenju. G. Coffou je že

koliko vedi, da se še preveč razkrinko in se zginjajo oblaki nad njegovo glavo, zato je bil tudi zadnje čase nenadoma »odotoden« in proglašen tudi na prčkutu te razprave kot »begstvu«. Izgleda pa, da je vendar ilenl neomajno zaupanje v soprosilnevalne tendence izrednega porotnega sodišča, ker se je tokom razprave sam javil sbo.

Kot doraščale priče za dototičeo so nastopili njegovi tovarishi, urednikli lieta «Il Piccolo», ki bi kot taki morda v marsikateri drugi državi sedeli z njim vred na zatolčni klopi.

Te priče – Sartori, Tigoli in Fizarello – so predvsem zatrjevale, da njemu pripisane in z C. G. ali G. S. podpisane članke res ni napisal.

pastru jutranja glasba; 11.30 vevela glasba; 11.45 univerza po radiu; 12. glasba Donizettija; 12.30 predavanje v slov.; 12.45 poročila v slov.; 13.15 reproducirana glasba; 13.30 lahka glasba za godalni orkester; 14.15 pregledi vesti; 17.30 poročila iz Vidma; 18. godalni kvarteti; 18.30 odmev dela; 19. oddaja obdobje Jugoslavanske armade; 19.30 igra. Njušči: svetovna vojna; 20. poročila

Se na Zvezo prinorskih partizanov v Dornbergu ali njegovemu očetu Doplaharju Andreju, Gregorcu, 20. Dornberg (Gorton). Omenjeni vojski je služil nazadnje. Vojni oblasti IX. korpusa NOV POJ kot kurir. Po netočnih podatkih je bil baje še aprila 1945 na slovenski poti na kapitulacijo, vendar tedaj ni o njej nobenega glasu.

Obtožba je očitala odgovornemu uredniku »El Merlo«, da je bil pri SS v službi kot kurir, pozneje pa dodeljen nacističnemu Uradu za

našak in propagando, kjer je bil neposredno podrejen najvišjemu komisarju Rainerju; da je tekmo svojega delovanja "pri tem uradu napisal" 4 članke v "El Piccolo" in slednjih; da je hotel podkupiti Senci Karla, da bi na tukajšnjem sodišču krivno pričal v njegovo korist.

Sveda se je g. Coffou sam opisal kot najhodožnejše jagnje in zanimal vse obtožbe. Naknadna rasprava pa je pokazala presenetljivo podobenost med njegovo verodostojnostjo in verodostojnostjo njegovega lista. Urednik humorističnega glasnika tukajšnjih konviktov je bil s svojim držnim zakonikom naravnost smešen in se res pokazal kot šaljavca.

Saj sta takoj po njegovih izjavi-

ostalih pa sta prva in tretja (pripadnost SS in Propagandnemu uradu) potrjeni po prič-
čak Spadar in Senci. Ker je dokazano samo pripadnost, ne pa tudi mera sodelovanja z okupatorjem, je predložil težilce najmanjši kazni: 2 leti in 7 mesecev zapora.

Obramba sicer ni v taki meri uporabljala smešne izgovore, kot on, ko je dejal, da so ga zamenjali z nekim drugim Coffoujem, ki je zdaj nameščen pri tržaški občini in podobnim, navedla pa je predvsem "politično vzdruženje in povdarjala [zaslug] obtožencevega lista "El Merio", ki je pripomogel, da so Italijani šli na ceste manifestirati svoje italijanstvo (Melli je najbrž na zadnje reakcionarne manifestacije tako izrazito izsilivalnega zna-

Za svoje škedenjskih žrtve
Istreke vasi, ki so zelo prizadete od vojne vihrne in suše, so nabrale za pomoč družinam škedenjskih žrtve vse kar jim je bilo mogoče. V Kopru samem so nabrali 18.380 lir, velike količine hrane in denarja pa so nabrali po ostalih vaseh okraja.

Učiteljestvo in učenci prosiško - kontovelske kole darujejo 1880 lir za svoje škedenjskih žrtve.

SARNIŠKA MOČ na upr. Pr. 1
skega Devnika.

RADIO APARAT, 5 evrni, s sre-
njimi kratkimi valovi, po ugodi-
stini, prodam. De Luca, Trst, v
Montechi 2.

NOVE ŠIVALNE STROJ
prodam po ugodni cen.
Popravila strojev vsakovrstnega tip.
TRST - VIA DELL'ISTRIA 41.

SEMENSKI KROMPIR
droben in živilsko krmo
po 15 - 20 lir kg. prodam
TRST - Via I. Cavalli 10